

Werkprogramma eerste helft van 2019

Werkprogramma van de Minaraad voor de eerste helft van het werkjaar 2019

Datum van goedkeuring 31/01/2019

Volgnummer 2019| 001

Coördinator + e-mailadres Jan Verheeke, jan.verheeke@minaraad.be

Inhoudstafel

Inhoudstafel.....	2
Procesbeschrijving en duiding van wat voorligt	3
I. ALGEMEEN.....	4
1 Types “producten”/“activiteiten”, en thematische opdeling ervan.....	4
2 Organisatorische aspecten.....	4
3 Concrete raadsactiviteiten	5
II. INHOUDELIJKE PROGRAMMATIE	7
1 <i>Governance</i> , regelgeving, goed bestuur.....	7
2 Klimaat en energie.....	8
3 Duurzaam hulpbronnengebruik/circulaire economie	9
4 Klassieke milieuthema’s.....	10
5 Biodiversiteit en ecosysteemdiensten.....	11

Procesbeschrijving en duiding van wat voorligt

Project op initiatief van:	Dagelijks Bestuur, 8 november 2018
Rechtsgrond:	Bestuursdecreet, art. III.105.
Projectdoel:	Prioriteitsbepaling voor de eerste helft van 2019
Vaststellingdatum	31 januari 2019
Overlegcommissie:	Dagelijks Bestuur
Vergaderingen: soort + datum:	6 december 2018 – werkcommissiezitting 6 december 2018 – dagelijks bestuur 20 december 2018 – Raadszitting, voorbespreking 17 januari 2019 – dagelijks bestuur 30 januari 2019 – overleg met het kabinet Schaulvliege over dit document 31 januari 2019 – Raadszitting, met vaststelling

De Minaraad dient een jaarprogramma op te maken op grond van artikel III.105., van het Bestuursdecreet van 17 december 2018, en dit in overleg met de Vlaamse Regering. Art. 12.2. van het huishoudelijk reglement van de Minaraad bepaalt: *“Het dagelijks bestuur stuurt de inhoudelijke raadswerking strategisch aan, onder meer via de opmaak van een meerjarig en/of jaarlijks ontwerpwerkprogramma en de organisatie van de interne voorbereidingsprocessen daartoe evenals van het daartoe op grond van artikel 18 van het SAR-decreet te voeren overleg met de Vlaamse regering.”*

In de aankomende zomer is er een legislatuurwisseling aan de orde, wat maakt dat de in oktober 2018 uitgebrachte beleidsbrieven slechts betrekking kunnen hebben op de periode tot de zomer. De Vlaamse beleidsontwikkelingen voor de tweede helft van 2019 kunnen dus niet echt voorspeld worden. Bovendien is de fusie met de SARO tot een Omgevingsraad vooralsnog niet doorgegaan. Bij het aantreden van de nieuwe regering kunnen er hier wél of niét beslissingen over worden genomen.

Die twee gegevens leiden er toe dat er in de zomer 2019, wanneer er een nieuw regeerakkoord wordt gesloten, een totaal nieuwe situatie kan ontstaan. Om die reden besliste de Minaraad om nu een werkprogramma voor het eerste half jaar vast te stellen, en omstreeks de zomer van 2019 over te gaan tot een nieuwe programmatie-oefening op basis van de dan beschikbare informatie over de op termijn te verwachten ontwikkelingen – ook en vooral met het oog op het bekomen van een meerjarenprogramma.

I. ALGEMEEN

1 Types “producten”/“activiteiten”, en thematische opdeling ervan

Met het voorliggende werkprogramma worden de eerder genomen kernbeslissingen gecontinueerd betreffende het gamma aan “producten” en “activiteiten” van de Minaraad:

- Het “*productgamma*” zal ook in de eerste helft van 2019 (1) in hoofdzaak bestaan uit adviezen op vraag, uit (2) informatie-synthese in de vorm van interne briefingnota’s, ten behoeve van de raadsorganisaties en hun achterban, en (3), waar dat voor de raadspartners wenselijk is, uit studies of adviezen op eigen initiatief ten behoeve van de beleidsmakers.
- Daarnaast wordt door middel van bepaalde “*activiteiten*” de vinger aan de pols gehouden inzake ontwikkelingen in verband met het omgevingsbeleid in de ruime zin. Het gaat om (4) de organisatie van eigen events en/of hoorzittingen, en door (5) het bijwonen van externe events en vergaderprocessen.

Niettemin zijn er, zoals elk jaar, enkele accenten:

- Om de informatiegaring en de synthese hiervan ten behoeve van de raadsorganisaties te faciliteren, wordt er meer ingezet op hoorzittingen, studie-events en vergelijkbare toelichtings- en overlegmomenten. Hierbij wordt onder meer ook de samenwerking gecontinueerd met andere adviesraden in Europa (met de *European Environmental en Sustainability Advisory Councils – EEAC*). Ook de zesmaandelijke hoorzittingen inzake Europese actualiteiten, die samen het VLEVA en het Omgevingsdepartement wordt georganiseerd, worden gecontinueerd.
- In de komende tijd wordt gepoogd één of enkele initiatiefadviezen voor te bereiden op basis van uit te besteden studieopdrachten. Bij deze studieopdrachten zou het moeten gaan om onderwerpen die niet direct ingevuld kunnen worden door de capaciteit van het secretariaat en die kunnen beschouwd worden als zijnde aan het front van de vooruitgang van het omgevingsbeleid. Elke uitbesteding zou moeten voorafgegaan worden door een intern voorbereidingstraject, waarbij er onder meer ook, op basis van de dan beschikbare informatie, een consensus wordt bereikt tussen de raadspartners over de probleemstelling. Geïnteresseerde raadsorganisaties staan mee in voor de sturing of als klankbord. In de eerste helft van 2019 worden diverse dergelijke trajecten verkend en worden er zo mogelijk enkele opgestart.

Het inhoudelijke programma wordt tot slot, zoals in de vorige jaren, opgedeeld in de vijf thema’s of werkvelden, die al een tijd worden aangehouden in verband met de inhoudelijke structurering van de raadswerking, met name (1) *good governance*, (2) klimaat en energie, (3) duurzaam hulpbronnengebruik en circulaire economie, (4) klassieke milieuthema’s en (5) biodiversiteit en ecosysteemdiensten.

2 Organisatorische aspecten

De raadsvoorzitter voor het werkjaar 2019 is dhr. Pieter Verbeek, raadslid voor het ABVV.

De concrete aansturing van de inhoudelijke werkzaamheden gebeurt door het Dagelijks Bestuur, conform het huishoudelijk reglement.

Bij het beoordelen van de vraag of er al of niet een eigen initiatief wordt opgestart, maakt het Dagelijks Bestuur doorlopend een afweging tussen de reeds lopende en mogelijke nieuwe

projecten, rekening houdende met de capaciteit van raadsorganisaties en secretariaat evenals met verwante adviesactiviteiten die in andere strategische adviesraden plaatsvinden.

Voor wat de aansturing in de eerste helft van 2019 van de eventueel te ondernemen eigen initiatieven aangaat, blijft volgende tabel gelden:

TABEL: raads- en secretariaatsactiviteiten op eigen initiatief						
ACTIVITEIT	OOGMERK	KENMERKEN	TARGET/JAAR	STARTPROCES	TOTSTANDKOMING	COMMUNICATIE
Waarnemen	Documentatie t.b.v. secretariaat	Opbouw van een verzameling gestructureerd feitenmateriaal	Onbepaald aantal per jaar	Interne beslissing secretariaat	Interne secretariaatsprocessen	Waar passend: overmaking aan raadsorganisaties.
Analyseren		Opmaak van een bondige tekst met een neutrale, inzichtelijke synthese		Werkgroepbeslissing		Presentatie op de werkommissie, waarna consensusvaststelling over relevante en kwaliteit; eindbeslissing DB.
Synthetiseren	Synthesenota t.b.v. raadsorganisaties	Grondige tekst (max. 30 p.) met probleemstelling, informatie en verkenning oplossingsrichtingen + Consensustekst met aanbevelingen i.v.m. te kiezen oplossingsrichting	Richtgetal 2 per jaar; regelmatige spreiding in de tijd over de thema's; binnen één thema slechts één initiatief tegelijkertijd.	Startfiche; beslissing DB; presentatie voorstudie aan werkommissie, definitieve startfiche	Bouwt voort op hiervoor vermelde processen; interne voorbereiding en kwaliteitsbewaking; max. 3 werkgroepsessies.	Besloten zolang er niet definitief een beslissing wordt genomen. Passieve en actieve openbaarheid na beslissingsprocedure voor adviezen. Presentaties houden zich aan inhoud document.
Visie vormen	Advies of studie op eigen initiatief t.b.v. beleidsmakers					
Aanbevelen						

Bij de verkenning of er in de nabije toekomst afzonderlijke studieopdrachten kunnen worden opgestart en uitbesteed (en welke dat dan zouden zijn), wordt er ook nagedacht over de procedurele aspecten hiervan. Dit leidt in de loop van het voorjaar tot een aanvulling en/of bijstelling van bovenstaande tabel.

Bij de "te verwachten en te behandelen adviesvragen" die in dit werkprogramma worden geïnventariseerd, bekijkt het Dagelijks Bestuur telkens, als er de verwachte adviesvraag daadwerkelijk gesteld wordt, *in concreto* in hoeverre er ingegaan wordt op de gestelde vraag. In de regel is de Mineraad niet van zin om, als strategische adviesraad, in te gaan op adviesvragen die verband houden met instemmingsdecreten, samenwerkingsakkoorden, erkenningsaanvragen, complexe projecten, concrete effectbeoordelingsdossiers, enz.

Waar passend en/of op vraag wordt er, bij de afhandeling van adviesprojecten op vraag, samenwerking aangegaan of afstemming beoogd met andere betrokken adviesraden, in het bijzonder met de SARO, de SERV en/of de SALV, evenals, op federaal niveau, met de FRDO. Ook hierin neemt het Dagelijks Bestuur de concrete beslissingen.

3 Concrete raadsactiviteiten

Procesmatig wordt er, zoals elk jaar het geval is, er uitgegaan van een tiental raadszittingen per jaar, evenveel zittingen van het dagelijks bestuur per jaar. Voor de zittingen van dagelijks bestuur en raad levert dit volgende kalender op:

Januari	– Dagelijks Bestuur: 17 januari – Raadszitting: 31 januari
Februari	– Dagelijks Bestuur: 14 februari? – Raadszitting: 21 februari
Maart	– Dagelijks Bestuur: 14 maart? – Raadszitting: 21 maart

April	<ul style="list-style-type: none"> – Dagelijks Bestuur: 4 april – Raadszitting: 25 april
Mei	<ul style="list-style-type: none"> – Dagelijks Bestuur: 2 mei – Raadszitting: 23 mei
Juni	<ul style="list-style-type: none"> – Dagelijks Bestuur: 6 juni – (eerste) “Conclaf” over meerjarenprogramma: datum te bepalen – Raadszitting: 20 juni

Dit neemt niet weg dat er zittingen kunnen worden vervroegd, uitgesteld of afgesteld, indien er urgente adviesvragen zijn, resp. indien er voor een geplande raadszitting geen adviesactiviteiten zijn die tot een goed einde moeten worden gebracht.

II. INHOUDELIJKE PROGRAMMATIE

1 *Governance, regelgeving, goed bestuur*

Te verwachten en te behandelen adviesvragen

Wat betreft mogelijke adviesvragen inzake *governance*, regelgeving en goed bestuur worden er op dit moment geen beslissingen genomen.

Briefing nota's

Er wordt een interne *briefing* nota opgemaakt inzake de stand van zaken van de uitvoering van het Omgevingsvergunningendecreet, met als mogelijke onderwerpen de evaluatie van de omgevingsvergunningen in uitvoering van het DABM en in relatie tot BBT, de uitrol van de digitalisering, en/of de toestand van de vergunningverlening op het lokale niveau.

Er wordt een interne *briefing* nota opgemaakt over de mogelijke implicaties van het nieuwe Bestuursdecreet voor het Vlaamse omgevingsbeleid in het algemeen en de strategische adviesraad in het bijzonder – dit met het oog op de opmaak van een meerjarenplanning.

Mogelijke studies en/of adviezen op eigen initiatief

De mogelijke implicaties van de op Europees niveau beoogde vergroening van het financieringswezen voor het Vlaamse omgevingsbeleid worden verkend. Deze verkenning kan opleveren dat er een studieopdracht wordt uitgeschreven over dit onderwerp.

Eigen events, evenementen of hoorzittingen

Er wordt bekeken of het mogelijk is te komen tot een hoorzitting waarbij de diverse omgevingsrapporteurs (Milieurapport – MIRA, Natuurrapport – NARA, Ruimtelijk Rapport – RURA) gehoord worden, evenals externe sprekers, met het oog op het verbeteren van de betrokkenheid van de doelgroepen bij het bepalen van de prioriteiten en het ontwikkelen en verbreiden van de gegenereerde kennis.

Op te volgen fora en ontwikkelingen:

Volgende fora en ontwikkelingen worden door het Mina-secretariaat opgevolgd:

- De stuurgroep bij het Milieurapport (MIRA);
- De ontwikkelingen inzake het Europees meerjarig financieel kader.
- De ontwikkelingen inzake financiële instrumenten.
- De ontwikkelingen inzake de evaluatie van de omzettingspraktijk van Europese regelgeving.
- De ontwikkelingen inzake de uitvoering van het Bestuursdecreet.
- De ontwikkelingen inzake lokale besturen in relatie tot omgevingsbeleid.

2 Klimaat en energie

Te verwachten en te behandelen adviesvragen:

Indien er nog adviesvragen zouden gesteld worden inzake de Klimaatvisie 2050 of over een nieuwe versie van het Klimaat- en Energieplan 2030, dan wordt daar op ingegaan. Bij eventuele adviesvragen over concrete uitvoeringshandelingen in het energiebeleid wordt, op grond van het belang van de voorgelegde adviesvraag en in afstemming met de SERV, bekeken welke adviesraad “*de handschoen opneemt*”.

Briefing nota's

Er wordt, omstreeks de Top van Sibiu (9 mei) een interne *briefing* nota opgemaakt betreffende de recent door de Europese Commissie uitgebrachte visienota inzake het lange termijn klimaatbeleid 2050, samen met een eerste inschatting van kansen en risico's die zich hiermee aandienen voor de onderscheiden raadspartners (in termen van bv. competitiviteit en betaalbaarheid, rechtvaardigheid en aanvaardbaarheid, evenals effecten op andere omgevingscompartimenten).

Er wordt een interne *briefing* nota opgemaakt over de zgn. negatieve emissietechnologieën, i.e. het potentieel, de stand van zaken en de risico's van CCS, CCU en biomassabeleid., ter onderbouwing van toekomstige adviezen.

Mogelijke studies en/of adviezen op eigen initiatief

Er wordt, naar aanleiding van de “*Silezia Just Transition Declaration*”, en na een verkennende voorbereiding dienaangaande, een studie-activiteit voorbereid over de problematiek van “*just transition*”. Het valt nog te bezien of er hier daadwerkelijk een studietraject uit voortvloeit, dan welk een andere raadsactiviteit.

Eigen events, evenementen of hoorzittingen

Naar aanleiding van de net gelanceerde gebouwenpas – in deze fase vooral met focus op “energie”-aspecten – wordt een hoorzitting belegd. Hierbij zal ook ingegaan worden op andere aspecten (zie hierna, bij onderdeel circulaire economie).

Er wordt bekeken of het mogelijk is te komen tot een hoorzitting inzake het proces en de resultaten van het Nederlandse klimaatakkoord, in het licht van de opmaak van het meerjarenplan.

Op te volgen fora en ontwikkelingen:

Op nationaal vlak gaat er een adviesactiviteit door bij de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO) over het Nationaal Klimaat- en Energieplan. De Minaraad participeert aan dit proces op het niveau van waarnemerschap (opvolgen). Indien er een voor alle raadspartners verdedigbaar advies uit voorkomt, onderschrijft de Minaraad dat advies.

Overigens worden volgende fora en ontwikkelingen door het Mina-secretariaat opgevolgd:

- De EEAC-werkgroep Energie, die in zal gaan op de diverse NKEP's van de Lidstaten.
- De diverse ontwikkelingen inzake adaptatiebeleid (zie ook hierna).
- De ontwikkelingen inzake CCS en CCU.

3 Duurzaam hulpbronnengebruik/circulaire economie

Te verwachten en te behandelen adviesvragen:

De adviesvraag bij het instemmingsdecreet inzake het samenwerkingsakkoord verpakkingsafval wordt opgenomen.

Briefing nota's

Aansluitend bij de voormelde adviesvraag inzake verpakkingsafval wordt er een interne *briefing* nota opgemaakt over de achtergronden van deze problematiek.

Er wordt een interne *briefing* nota opgemaakt betreffende de tool gelanceerd voor Milieuverantwoord Materiaalgebruik in de Bouw (TOTEM) (zie hoorzitting hierna).

Er wordt een interne *briefing* nota opgemaakt betreffende Indicatoren voor circulaire economie, en de stand van zaken wat betreft het onderzoek dat hierrond gevoerd wordt bij het Steunpunt Circulaire Economie.

Geïntegreerd met of aansluitend bij deze *briefing* nota wordt er een afzonderlijke *briefing nota* opgemaakt over het Europese monitoring-instrument dat nu in werking is inzake de problematiek van kritische grondstoffen en de mogelijke gevolgtrekkingen hiervan voor Vlaamse economie.

Mogelijke studies en/of adviezen op eigen initiatief

Er worden geen substantiële studie-initiatieven voorbereid inzake circulaire economie.

Eigen events, evenementen of hoorzittingen

Er worden een hoorzitting in het vooruitzicht gesteld betreffende het complex van de Gebouwenpas, de Woningpas en de *tool* gelanceerd voor Milieuverantwoord Materiaalgebruik in de Bouw (TOTEM), in relatie tot het energiebeleid, het beleid circulaire economie, en, bij uitbreiding, bv. het waterbeleid. Een en ander kan ook leiden tot een interne *briefing* nota (zie hiervoor).

Op te volgen fora en ontwikkelingen:

Volgende fora en ontwikkelingen worden door het Mina-secretariaat opgevolgd:

- De stuurgroep van het Steunpunt Circulaire Economie.
- De EEAC-werkgroep Circulaire Economie.
- Het door OVAM in Antwerpen georganiseerde *World Resources Forum*.
- De ontwikkelingen inzake langetermijnvisie voor restafvalverwerking.
- De ontwikkelingen inzake het beleidskader bioplastics.

4 Klassieke milieuthema's

Te verwachten en te behandelen adviesvragen:

Er wordt met adviezen ingespeeld op het openbaar onderzoek i.v.m. de 3de Waterbeleidsnota, op het Vlaams Adaptatieplan 2021-2030 en op het waterverkoopreglement. Bij elk van deze projecten wordt samenwerking gezocht met SERV of SALV, naargelang toepasselijk.

Briefing nota's

Naar aanleiding van het adviesproces over de Waterbeleidsnota wordt er een *briefing* nota opgemaakt inzake de toekomst van de Kaderrichtlijn Water, met name over de positiebepaling in dat verband, op het Europese vlak, van onderscheiden overheden en drukkingsgroepen.

Mogelijke studies en/of adviezen op eigen initiatief

Er wordt verkend welke vraagstukken die voortkomen uit het in het afgelopen jaar doorgevoerde werk inzake waterfinanciering, in de toekomst aanleiding zouden kunnen geven tot een (of meerdere) studieopdracht(en).

Eigen events, evenementen of hoorzittingen

Er worden diverse hoorzittingen en informatiemomenten in het vooruitzicht gesteld naar aanleiding van de advisering inzake de waterbeleidsnota en de advisering over het adaptatiebeleid: zittingen met algemene toelichtingen, en dan specifiek over groenblauwe netwerken, droogtebeleid, handhaving van waterbeleid enz.

De Werkgroep Water van de EEAC wordt verder aangedreven door het secretariaat van de Minaraad, ten einde de Europese ontwikkelingen inzake de Kaderrichtlijn Water van nabij op te kunnen volgen.

Op te volgen fora en ontwikkelingen:

Volgende fora en ontwikkelingen worden door het Mina-secretariaat opgevolgd:

- De stuurgroep van het Steunpunt Milieu & Gezondheid.
- Het overleg inzake het Complex Project Kustvisie vanwege de relatie met adaptatiebeleid.
- De ontwikkelingen inzake financiering van het Waterbeleid.
- De ontwikkelingen inzake het sedimentbeheerconcept en het erosiebeleid.
- De ontwikkelingen inzake het *Clean Power for Transport* (CPT) actieplan.
- De ontwikkelingen inzake de Programmatische Aanpak Stikstofdepositie (PAS).

5. Biodiversiteit en ecosysteemdiensten

Te verwachten en te behandelen adviesvragen

Er wordt bekeken of het mogelijk is om, samen met de SALV, te streven naar een advies op eigen initiatief over de Vlaamse strategie ter uitvoering van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB).

Briefing Nota's

Ter voorbereiding van een eventueel adviestraject samen met de SALV over de implementatie van het GLB, worden er over diverse topics die de Minaraad direct aanbelangen, een of meerdere interne *briefing* nota's opgemaakt.

Er wordt, t.b.v. de PWC Natuurbeleid, een interne *briefing* nota opgemaakt over de internationale, Europese en Vlaamse ontwikkelingen die aan de orde zijn vanwege de recente Biodiversiteits-COP in Egypte.

Na een geslaagde hoorzitting over handhaving en soortenbeleid in 2018, en naar aanleiding van diverse ontwikkelingen in het soortenbeleid, zal dit themacomplex in 2019 verder uitgediept worden onder vorm van verschillende interne *briefing* nota's en daaraan gekoppelde werkvergaderingen van de PWC's Jacht en Natuurbeleid.

Mogelijke studies en/of adviezen op eigen initiatief

De in 2017 opgestarte en tijdelijk stilgelegde studie over de groene infrastructuur wordt verder afgewerkt, inclusief een verkenning van de *governance*-aspecten hiervan, en dit met het oog op ondersteuning van de werkzaamheden inzake adaptatie.

Eigen events, evenementen of hoorzittingen

Er wordt, t.b.v. de PWC Bosbeleid, een hoorzitting gepland inzake de relatie tussen klimaatbeleid en bosbeleid (LULUCF en adaptatie), waarbij een *wrap-up* wordt geboden van de ontwikkelingen sinds 2016 (onderdeel LULUCF in het advies n.a.v. vraag Vlaams Parlement klimaatbeleid).

Er wordt, t.b.v. de raadsorganisaties, een hoorzitting belegd die beoogt een inzicht te verschaffen op de diverse plannen en programma's die er inzake natuurbeleid in het vooruitzicht worden gesteld.

Op te volgen fora en ontwikkelingen

Volgende fora en ontwikkelingen worden door het Mina-secretariaat opgevolgd:

- De Stuurgroep bij het Natuurrapport (NARA).
- De diverse fora en studiedagen inzake ecosysteemdiensten.
- De ontwikkelingen inzake het verband tussen groen en gezondheid.